

Harðskapur

– sjáldsamari nú, men nógv ógvusligari!

Færri og færri bardagar eru í býnum, men tá ið teir eru, so eru teir mangan blóðugir og ótespilgir – hetta var ikki vanligt fyrr!

Terji Nielsen

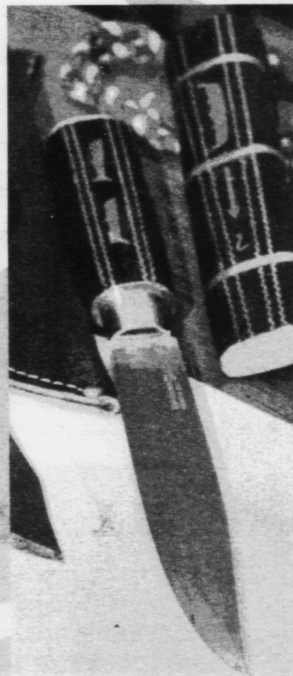
Tað er vordið alsamt meiri óvanligt at siggja unglingar og menn fara til hendurs í havnargøtum í vikuskiftinum. Fyrr var ikki óvanligt at siggja eini 4 til 5 bardagar hvørt kvöld, meðan tað nú ganga vikur ímillum, har einki er at siggja til slíkt. Hetta kunnu vit øll sjálvsagt fegnast um, men sum við so nógvum øðrum, so hevur hetta eisini sína dopru síðu. Um vit leita bert eini 5 ár aftur í tíðina, so var tað vanligt tá, at um tveir mans fóru til hendurs, so bardust teir eina løtu, men tað gekk ikki long tíð, so skiltust teir sum vinir. Sjáldan fekk nakar nakað mein av hesum.

Nú á døgum er støðan ein heilt onnur. Sum sagt er tað nú ikki gerandiskostur at siggja menn fara til hendurs, men tá teir so fara at sláast, so gera teir tað eisini við lit! Vit frætta í fjølmiðlunum um, at maður hevur fingið tveir tenn knústur, annar hevur brotið næsina og kanska eina hond eisini, og ein triði fekk bitið ein part av einum fingri av! Harafrat er tað heldur ikki óvanligt, at ymisk amboð verða brúkt til at sláast við, eitt nú brotnar fløskur, træpettir og onnur ting, ið eru betur ónevnd. Tað krevst ikki nógv til at rokna út, hvussu stóran skaða hesi amboð kunnu gera á fólk.

Hvat siga durðavørðarnir í býnum?

Yngd hevur tosað við nakrar av teimum royndastu durðavørðunum í býnum. Onkur av teimum hevur arbeitt innan hetta øki í umleið 10 ár. Teir siga við Yngd, at tað er stóru munur á býarlívinum nú og fyrr; teir hava nógv minni av ófriði inni á dansistøðunum nú enn í gomlum døgum!

Teir eru tó samdir í, at tað nú á døgum er nógv ógvusligari bardagar enn tað vóru fyri eini 5 árum síðan, men at bardagar eru minskandi í tali. Hjá teimum var tað vanligt at hava

Lutir, ið lögreglan hevur lagt hald á í sambandi við lógarbrot (savnsmynd)

minst ein bardaga at steðga hvørt kvöld, meðan tað nú kunnu ganga mánaðar ímillum, at slíkt kemur fyri! Eisini nevna teir, at tað nú á døgum kemur fyri, at fólk brúka brotnar fløskur og annað til at sláast við, og at hetta komið als ikki upp á tal fyri bert fáum árum síðan.

Lögreglan

Á politistøðini í Havn verður sagt, at teir eisini hava lagt til merkis, at gongdin er tann, at tað er minni av harðskapi, men at tann harðskapur, sum er, er munandi ógvusligari. Harafrat hevur lögreglan í sambandi við harðskapmál lagt hald á nógv ymsar lutir, sum hava verið nýttir. Tað eru til dømis knivar, steinar, brotnar fløskur og mangt annað. Tó er talið av harðskapmálum, sum tað sæst í talvu1, hvørki vaksið ella minkað nakað serligt seinastu árin. Men tað er tó óhugnaligt at siggja aldursbýti á teimum, sum eru ákærð í samband við lógarbrot sum heild. Tey töluni, sum eru í talvu 2 niðanfyrir, vísa tyðuliga, at lógarbrotarnir gerast alsamt yngri og yngri. Talið av teimum 15 ára gomlu er tvífaldað upp á bert 4 ár.

Hvat er orsøkin?

Tað er óivað nógv orsøkir til gongdina. Tað er staðfest, at í vánaligum tíðum veksur kriminaliteturin í einum landi, og júst hesi seinastu árin hava tað verið vánaligar tíðir. Eitt annað, ið nógv meta sum eina av høvuðsorsøkunum, er, at ungdomar og børn nú á døgum siggja nógv filmar við nógvum harðskapi, og harafrat eru tað óteljandi telduspøl, ið eisini eru rættiliga ógvuslig.

Vendið harðskapinum bakið!

Yngd mælir til, at ungdomar kring alt landið fara at standa saman og venda harðskapinum bakið. Vísið harðskapsmonnunum, at tit onga virðing hava fyri teimum. Tit vita, at nógv teir flestu av teimum bert vilja vísa seg fyri øðrum, og at teir meta seg fáa virðing millum manna, um teir sláast. *Fáið teir at fata, at so er ikki!*

Talva 1

	1992	1993	1994	1995	1996
Harðskapmál í Føroya Rætti:	70	60	53	63	67

Kelda: Politiets Ársberetning

Aldursbýti:

	1992	1993	1994	1995	1996
15 ár	11	11	14	14	22
16 ár	22	27	17	7	17
17 ár	16	20	15	8	14
18 ár	23	18	21	22	6
19 ár	21	38	15	18	11
20 ár og eldri	208	205	205	195	177

Kelda: Politiets Ársberetning